

REGIONÁLNÍ PRACoviŠTĚ
SPRÁVA CHKO ČESKÉ STŘEDOHORÍ

Michalská 260/14
412 01 Litoměřice
tel.: +420 951 424 301
e-mail: ceske.stredohori@nature.cz
www.nature.cz
DS: 6npdyiv

Dle rozdělovníku

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ: SR/1829/UL/2017-30

VYŘIZUJE: P. Moravec/L. Libichová
UKLÁDACÍ ZNAK: VI-2A

DATUM: 6. 10. 2021

Věc:

A. Opakovaná výzva k doplnění žádosti v rámci probíhajícího řízení o povolení výjimky dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb.

B. Usnesení o stanovení lhůty pro přerušené řízení dle § 64 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb.

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, regionální pracoviště Správa chráněné krajinné oblasti České středohoří (dále jen „Agentura“) na základě žádosti ze dne 16. 3. 2021, podané společností Valbek, spol. s r. o., IČ 48266230, se sídlem Vaňurova 505/17, 460 07 Liberec 3, zastupující žadatele Ředitelství silnic a dálnic ČR, IČ 65993390, se sídlem Na Pankráci 549/56, 145 05 Praha 4, vede správní řízení o povolení výjimky podle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, platném znění (dále jen „zákon“), za účelem realizace záměru přeložky silnice „I/9 Nový Bor – Dolní Libchava“, a to pro část trasy km 0,2 – 5,97 (ve směru staničení), spadající do územní působnosti Agentury v hranicích CHKO České středohoří.

Z účastníků řízení dle § 27 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, se ve stanovené lhůtě vyjádřily nesouhlasně obce Horní Libchava (č. j. 02971/UL/21) a Skalice u České Lípy (č. j. 03477/UL/21). Ze zapsaných spolků se do řízení přihlásil spolek Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu (dále jen „DZ“), který ve svém vyjádření (č. j. 03769/UL/21) podrobně zdůvodňuje svůj nesouhlas s povolením výjimky a následnou realizací záměru. Na základě těchto vyjádření a z důvodu potřeby zajistit dostatečné průkazní podklady Agentura shledala jako opodstatněné vyzvat žadatele k doplnění podání o podklady, zdůvodňující navrhované řešení přeložky silnice „I/9 Nový Bor – Dolní Libchava“ a dokládající veřejný zájem na realizaci záměru a neexistenci jiného uspokojivého řešení. Současně s výzvou ze dne 12. 6. 2021 (č. j. SR/1829/UL/2017-21) bylo řízení usnesením přerušeno do doby doplnění vyžádaných podkladů žadatelem, kdy správní lhůty pro vydání rozhodnutí neběží.

Na výše uvedenou výzvu reagoval účastník řízení Obec Okrouhlá (viz příloha), která prostřednictvím svých zastupitelů vyjádřila nesouhlas se záměrem s tím, že „dosud nebyl proveden alternativní návrh silnice, který by byl šetrnější k životnímu prostředí, a nebyla dostatečně doložena potřeba pro tuto silnici. Současně nevidí veřejný a naléhavý důvod pro výstavbu nové silnice I/9 v úseku Dolní Libchava – Nový Bor.“ Současně obec požaduje doplnění žádosti v souvislosti s výzvou Agentury, požaduje posouzení v procesu EIA a nesouhlasí s povolením výjimky.

A.

Agentura, jako příslušný orgán ochrany přírody podle ustanovení § 75 odst. 1 písm. e) ve spojení s ustanovením § 78 odst. 1 zákona

opětovně vyzývá

žadatele k odstranění nedostatků podání a k doplnění podkladů, neboť podání stále neobsahuje předepsané náležitosti ve smyslu § 37 a § 45 odst. 2 správního řádu. Vzhledem k tomu, že výjimkou se povolují činnosti zákonem zakázané, leží důkazní břemeno výlučně na žadateli o výjimku a správní orgán by měl v odůvodnění rozhodnutí vysvětlit, jakými úvahami byl veden k rozhodnutí výjimku povolit nebo naopak nepovolit. Proto je v zájmu žadatele, aby předložil veškerý důkazní materiál, kterým prokáže splnění zákonných podmínek.

Žadatel v reakci na výzvu ze dne 12. 6. 2021 zaslal pouze vyjádření k námitkám účastníků řízení, doručené dne 16. 7. 2021 (viz příloha). Ve svém vyjádření mimo jiné uvedl, že „žadatel plní celospolečenskou objednávku realizace stavby vyjádřenou ve strategických dokumentech státní správy i krajské a místní samosprávy a že byla prokázána realizovatelnost stavby ve vztahu se střety se zájmy ochrany životního prostředí. (...) Požadavek na doplnění studií neřešících přímý dopad stavby na životní prostředí (např. kapacitní výpočty, analýza dopravní nehodovosti) považujeme za nadbytečný, výstupy z těchto specializovaných studií by neměly ovlivňovat rozhodování o výsledku podané žádosti.“ Vzhledem k této argumentaci současně požádal o pokračování v přerušném řízení.

Agentura i nadále považuje vyžádané podklady za nezbytné pro vydání rozhodnutí ve věci, kdy bude zvažovat převahu jednoho ze dvou protichůdných veřejných zájmů. Obdobně postupuje také Krajský úřad Libereckého kraje, který ve stejné věci vede správní řízení na úsek stavby přeložky silnice I/9 ve své územní kompetenci, a který si rovněž vyžádal podklady obdobného charakteru a přerušil řízení do doby jejich dodání (viz výzva č. j. KULK 32799/2021, OŽPZ 313/2021 OZOP ze dne 5. 5. 2021 a usnesení č. j. KULK 38119/2021, OŽPZ 313/2021 OZOP ze dne 25. 5. 2021). Žadatel může samozřejmě pořídit společné podklady pro oba správní orgány.

Pro objasnění požadavků formulovaných v první výzvě ze dne 12. 6. 2021 a po prostudování podkladů a obdržené dokumentace k záměru připojuje Agentura následující komentář a upřesnění:

1/ Odborná studie modelující vývoj dopravní intenzity na stávající silnici I/9 nad její normovanou maximální kapacitu 18.000 vozidel/den, a tím i prokázání okamžité či výhledové potřeby její přeložky.

Agentura předpokládá, že požadavek modelu dopravní intenzity lze naplnit poskytnutím již zpracovaných studií, případně jiných forem odborných materiálů či analýz, které pro zdůvodnění potřeby stavby přeložky silnice I/9 v úseku Česká Lípa – Nový Bor existují. Jako příklad lze uvést materiály „I/9 Nový Bor – Dolní Libchava: Prognóza intenzit dopravy. Valbek, spol. s r. o., 5/2019“ a „Prognóza intenzit dopravy pro oblast Českolipska a okolí. Valbek, spol. s r. o., listopad 2015“, na něž se ve svých zdrojích odkazují akustické studie zpracovatele EKOLA group, spol. s r. o. (05/2017 a 07/2019). Zmíněné prognózy nebyly součástí projektových dokumentací, které Agentura od žadatele obdržela, ani nejsou veřejně dostupné (např. jako součást dokumentace ke zjišťovacímu řízení v informačním systému EIA pod kódem LBK649). Dalšími zdroji potřebných informací mohou být například dokumenty „I/9 Nový Bor – Dolní Libchava – intenzity dopravy, Valbek, s. r. o., 2017“ a „I/9 Nový Bor – Dolní Libchava – intenzity dopravy, Valbek, s. r. o., 2019“, citované ve zdrojích rozptylových studií zpracovatele ECO-ENVI-CONSULT, Jičín (03/2017 a 06/2019). Vzhledem k časovému odstupu zde uvedených zdrojových materiálů (původní a aktualizované verze) lze ve výřezech kartogramů dopravních studií z roku 2015 a 2019 nalézt určité odchylky v očekávaných počtech vozidel pro výhledové stavy v letech 2030 a 2050 (pro rok 2050 to činí až 2 000 vozidel/den). Tyto odchylky by měly být náležitě okomentovány a vysvětleny, stejně jako prognóza dopravní zátěže ve variantě „nulové“ a variantě „aktivní scénář“ po realizaci přeložky v řešeném území. Agentura upozorňuje, že dopravní model z roku 2019 zahrnuje v aktivní variantě pro výhledový rok 2050 také plánovanou přeložku silnice I/13 (tzv. Manušická spojka), která na jedné straně zkresluje

dopravní intenzity a na druhé straně není důsledně zahrnuta do kumulativních vlivů zde řešené stavby, na což Agentura opakovaně upozorňuje.

Dopravní intenzity a případné překročení maximální normované kapacity stávající silnice I/9 sice neřeší přímý dopad stavby na životní prostředí, jak se vyjádřil žadatel, ale tyto parametry jsou důležité pro podpoření argumentace ohledně dopravních potřeb v území a tím veřejného zájmu na realizaci záměru. Požadavek je zároveň vznesen ve vazbě na samotný obsah žádosti, v níž je význam stavby zdůvodňován „*růstem dopravy v dotčeném území*“, potřebou „*zajistit kvalitní dopravní spojení, které plyne z požadavků zátěží uvažovaných v dopravních modelech pro výhledový rok 2050*“ a tvrzením, že „*realizace obchvatu podstatně odlehčí stávající silnici I/9 a to především v úseku průjezdu města Česká Lípa a spojení mezi Novým Borem a Českou Lípou*“. Žadatel by měl na základě dodaných dokumentů podložit očekávaný efekt z hlediska zásadního odlehčení dopravní zátěže způsobené vysokými intenzitami dopravy v okolí a v centru České Lípy (nad 10 tisíc vozidel/den), jakož i při průchodu dotčenými městy a obcemi. Odlehčení České Lípě by měl přinést zejména obchvat, zatímco zde projednávaný záměr přeložky silnice I/9 je „*jednou ze tří navazujících staveb*“.

2/ Odborná studie dokládající dopravní nehodovost a její příčiny na stávající silnici I/9 v řešeném úseku Česká Lípa – Nový Bor, resp. exaktní porovnání se situací na podobných silnicích I. třídy vedoucích mimo zastavěná území v okrese Česká Lípa či jinde v ČR, doplněnou o model očekávaného vývoje/výhledu dopravní nehodovosti na tomto úseku silnice.

Potřebnost záměru žadatel spatřuje také ve zvýšení bezpečnosti u plánovaných staveb v řešeném území. Agentura předpokládá, že podkladová data o nehodovosti a jejích příčinách jsou k dispozici a mohou být využita pro argumentaci potřeby přeložky silnice I/9. Měla by být uvažována i možná opatření pro zlepšení bezpečnosti na stávající komunikaci I/9 v úseku Česká Lípa – Nový Bor (např. osazení oplocení, protihlukovými stěnami apod.). Veřejně dostupná zdrojová data o nehodovosti je potřeba z hlediska odůvodnění stavby určitým způsobem interpretovat – k tomu není Agentura příslušná, ba naopak je potřeba, aby tuto úvahu provedl sám žadatel.

3/ Žadatel prokáže jednoznačnou převahu veřejného zájmu, představovaného výstavbou přeložky silnice I/9 v krajinářsky i přírodně cenném území CHKO České středohoří nad veřejným zájmem ochrany přírody, v tomto řízení představovaným výskytem nejméně 41 zvláště chráněnými druhy, resp. taxony rostlin a živočichů. Žadatel zároveň uvede důvod, pro který by měla být výjimka povolena, prokáže neexistenci jiného uspokojivého řešení a doloží striktní požadavek, že realizace záměru čili povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu projednávaných druhů z hlediska jejich ochrany (§ 56 odst. 2 zákona).

Převaha veřejného zájmu bude posuzována na základě přínosů záměru, které musí být náležitě doloženy (viz body 1/ a 2/ výše), ve vztahu k rozsahu ovlivnění zájmů chráněných podle zákona.

V rozsahu, kdy je předmětem žádosti též výjimka pro rostlinný či živočišný druh, který je předmětem ochrany podle práva Evropské unie, musí žadatel současně prokázat, že dosažení požadovaného efektu či výsledku nelze dosáhnout jiným uspokojivým způsobem (řešením). To lze uvažovat na dvou úrovních. Jedna úroveň jsou varianty záměru, resp. varianty trasování obchvatu města Česká Lípa a řešení silničního spojení ve směru Nový Bor, přičemž dostatečnou oporu pro závěr, že „*neexistuje jiné uspokojivé řešení*“, nemusí poskytnout ani stanovisko EIA, jak upozorňuje závěr Nejvyššího správního soudu (Sbírka rozhodnutí nejvyššího správního soudu, Ochrana přírody a krajiny: Výjimka ze zákazu u zvláště chráněných rostlin a živočichů, číslo 2/2016, ročník XIV). Druhá úroveň je konkrétní navržené řešení záměru, například délka přemostění přes biotopy chráněných druhů, řešení migrační průchodnosti, technická opatření pro snížení mortality živočichů apod. Žadatel by měl tedy uspokojivě vypořádat i tato hlediska pro odůvodnění předloženého řešení „*požadavku na převedení radiální silniční dopravy mezi Českou Lípou a Novým Borem a především tranzitní dopravy na hraniční přechody do SRN, která je vedena centrem České Lípy*“.

S třetím aspektem prokazování u posuzovaného záměru je spojen konkrétní dopad navrženého řešení vůči zvláště chráněným druhům a vůči dosažení či udržení příznivého stavu dotčených druhů z hlediska jejich ochrany. Agentura v této souvislosti mimo jiné požaduje okomentovat zásahy způsobené stavbou, které nejsou uspokojivě dořešeny nebo kde existují významná rizika, a prokázat

způsob zpracování do projektu/projektové dokumentace návrhy opatření k prevenci, vyloučení, snížení či kompenzaci nepříznivých vlivů záměru na přírodní prostředí a dotčené biotopy druhů vzešlá z odborných studií. Příkladem lze jmenovat:

- Prokázat, že budou zajištěna účinná preventivní a ochranná opatření ve vztahu ke škodlivému zásahu do biotopů a migračních tras desítek zvláště chráněných druhů organismů. Agentura poukazuje především na fakt, že pro některé druhy netopýrů a řadu druhů ptáků využívajících území jako hnízdiště a loviště nejsou uspokojivě vyřešeny důsledky vytvoření migrační překážky novou liniovou stavbou, včetně zásahů a staveb jí vyvolaných (především rizikový souběh profilu mostu SO 210 a přeložky VVN) – viz str. 53 a body 6 a 10 v kap. 4.4 hodnocení dle § 67 zákona (Bílek, 01/2021) a příloha č. 5 hodnocení – monitoring netopýrů (Bartonička, 09/2020).
- Projektová dokumentace musí zahrnovat již konkrétní zmírňující a kompenzační opatření, doporučená v různých odborných podkladech, přiložených k dokumentaci v podobě samostatných příloh (migrační studie, hodnocení dle § 67 zákona a jeho specializované přílohy k monitoringu živočišných skupin a vybraných druhů, hluková studie, biologický průzkum, hodnocení vlivů na lokality soustavy Natura 2000). Např. požadavek na konkrétní opatření pro podporu evropsky významných druhů (kuňka ohnivá, modrásek bahenní a modrásek očkovaný) v souvislosti s žádostí o výjimku podle § 56 zákona vznesl ve svém stanovisku k dokumentaci pro územní řízení (DUR) Krajský úřad Libereckého kraje (KULK 92990/2019 ze dne 8. 1. 2020). Z dokumentace ani žádosti není zřejmé, jak budou tyto požadavky skutečně uspokojeny, a tím zajištěna podpora dílčích populací těchto a dalších druhů v širším území zasaženém stavbou. Jedinou plochou určenou pro kompenzaci je plocha na pozemku p. č. 1278/1 v k. ú. Horní Libchava, který je ovšem přímo dotčen stavbou MÚK Horní Libchava.
- Jako jedno ze zmírňujících a kompenzačních opatření je nezbytné řešit ozelenění a vegetační úpravy – například návaznost navržených vegetačních úprav na navržené migrační objekty měla být součástí projektu vegetačních úprav ve stupni DUR (uvedeno v Oznámení podle § 6 zákona č. 100/2001 Sb., EVERNIA s. r. o., 2017). Také Bílek (01/2021) konstatuje, že „*V místech, kde stavba fragmentuje příčné (liniové) dřevinné prvky vždy maximálně kompenzovat toto přerušení (např. skupinové výsadby).*“
- Vyřešit a doložit cílový stav podmostí v klíčových krajinných strukturách – zejména v případě Šporky požadavek na ponechání přirozených břehů a koryta vodního toku, zachování jeho přirozené hydrodynamiky a migrační prostupnosti (např. ve vztahu ke způsobu řešení založení mostních pilířů tak, aby byly tyto požadavky splněny). Záměr není v této podrobnosti rozpracován a zhodnocen, přitom je na ni přímo či nepřímo vázána většina zde hodnocených druhů.
- Není popsáno provedení retenčních nádrží, jejichž odtok bude jednak zaústěn šachtami do řeky Šporky (způsob zaústění a ovlivnění vodního toku) a které se s velkou pravděpodobností stanou lákavým prostředím pro obojživelníky, jakož i další druhy živočichů (provedení nádrže, systém a způsob provedení migračních zábran, způsob údržby nádrže apod.).
- Ve specializované příloze č. 2 k hodnocení podle § 67 zákona (ornitologický průzkum, vydra říční) se opakovaně objevuje konstatování, že „míra vlivu bude závislá na rozsahu záboru biotopů a na způsobu provedení stavby“. V žádosti není uspokojivě doložena míra těchto zásahů, aby byl zřejmý rozsah a způsob dotčení území během výstavby (dočasné zábory potřebné pro pohyb techniky, terénní úpravy, umístění stavenišť, deponie materiálů, ochranná opatření pro dotčené druhy a biotopy atd.). Záborový elaborát (verze dokumentace DUR 08/2019) vychází čistě z umístění stavby na mapovém podkladu a nezobrazuje reálný zábor v území způsobený pohybem četné stavební techniky, vozidel a přesunem velkého množství hmot a materiálu.

B.

U S N E S E N Í

Agentura, jako orgán ochrany přírody příslušný podle ustanovení § 75 odst. 1 písm. e) ve spojení s ustanovením § 78 odst. 1 zákona, podle § 64 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění

určuje dobu pro přerušeni řízení

vedené pod sp. zn. SR/1829/UL/2017 ve věci povolení výjimky ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů dle § 56 zákona, na základě žádosti podané dne 16. 3. 2021 společností Valbek, spol. s r. o., IČ 48266230, se sídlem Vaňurova 505/17, 460 02 Liberec 3, která je na základě plné moci ze dne 24. 9. 2019 zplnomocněna zastupovat žadatele Ředitelství silnic a dálnic ČR, IČ 65993390, se sídlem Na Pankráci 549/56, 145 05 Praha 4 (dále jen „žadatel“).

Řízení je přerušeno do doby, než žadatel dodá vyžádané podklady, nejpozději však do 31. 12. 2021.

Odůvodnění:

Na základě posouzení spisového materiálu ve věci, projektové dokumentace dodané v rámci předešlých správních aktů v souvislosti s posuzovaným záměrem, veřejně dostupných zdrojů a vyjádření účastníků řízení dospěl správní orgán k závěru, že podání neobsahuje všechny náležitosti nezbytné k řádnému posouzení věci a vyzval žadatele k doplnění podkladů. Z důvodu předpokládané časové náročnosti získání podkladů rozhodl správní orgán o přerušeni řízení do doby jejich doplnění žadatelem, a to formou usnesení v souladu s ust. § 64 odst. 1 písm. a) správního řádu ze dne 12. 6. 2021 pod č. j. SR/1829/UL/2017-21.

Žadatel zaslal své vyjádření k výzvě s tím, že odmítl vyžádané podklady předložit, neboť je považuje v projednávané věci za nadbytečné. Přesto Agentura i nadále shledává, že tyto podklady jsou nezbytné pro prokázání veřejného zájmu, zdůvodnění navrženého řešení, doložení neexistence jiného uspokojivého řešení a posouzení rozsahu a míry nepříznivých vlivů vyvolaných záměrem, na základě čehož bude ve věci povolení výjimky podle ust. § 56 zákona rozhodovat. Prokázání veřejného zájmu je přitom plně na straně žadatele. Agentura konstatuje, že není naplněna podmínka ust. § 65 odst. 2 správního řádu, tj. že neodpadla překážka, pro niž bylo řízení přerušeno, a proto nemůže v řízení dále pokračovat.

Ve svém usnesení o přerušeni řízení Agentura stanovila dobu přerušeni řízení obecnou formulací „do doby doplnění vyžádaných podkladů žadatelem“. Protože žadatel podklady dosud neposkytl a současně se dle § 64 odst. 4 správního řádu přerušuje řízení na dobu nezbytně nutnou, je stanoven v tomto usnesení jasný termín, do kdy nejdéle je možné potřebné podklady dodat. Nebude-li žádost do stanovené lhůty doplněna, správní orgán řízení podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu zastaví. V případě, že ve stanovené lhůtě nebude ze strany žadatele možné podklady předložit, může požádat správní orgán o přerušeni řízení dle § 64 odst. 2 s návrhem doby přerušeni, k níž správní orgán následně přihlíží.

Poučení

Proti tomuto usnesení je možné v souladu s ustanovením § 76 odst. 5 správního řádu podat odvolání do 15-ti dnů ode dne jeho oznámení k Ministerstvu životního prostředí ČR podáním učiněným u Agentury. Odvolání se podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal

správnímu orgánu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis. Odvolání nemá v souladu s ustanovením § 76 odst. 5 správního řádu odkladný účinek.

Otisk úředního razítka

(podepsáno elektronicky)

Mgr. Jiří Bělohoubek

vedoucí

Oddělení sledování stavu biodiverzity
RP Správa CHKO České středohoří

Rozdělovník:

Obdrží účastníci řízení dle § 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád:

Valbek, spol. s r. o., Vaňurova 505/17, 460 07 Liberec 3 (v zastoupení žadatele Ředitelství silnic a dálnic ČR, Na Pankráci 549/56, 145 05 Praha 4) – DS

Obdrží účastníci řízení dle § 27 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád:

Obec Okrouhlá, na adrese Obecní úřad Okrouhlá 36, 473 01 Nový Bor – DS

Obec Skalice u České Lípy, na adrese Obecní úřad Skalice u České Lípy 377, 471 17 Skalice u České Lípy – DS

Město Česká Lípa, na adrese Městský úřad Česká Lípa, nám. T. G. Masaryka 1/1, 470 01 Česká Lípa – DS

Obec Horní Libchava, na adrese Obecní úřad Horní Libchava 60, 471 11 Horní Libchava – DS

Obdrží občanské sdružení, které uplatnilo u Agentury požadavek na poskytování informací dle § 70 zákona č. 114/1992 Sb.:

Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu, Cejl 866/50a, 602 00 Brno – bez datové schránky

Na vědomí:

Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2 – DS

Přílohy (účastníci řízení):

1/ vyjádření obce Okrouhlá – zastupitelé obce

2/ vyjádření obce Okrouhlá – starosta obce

3/ vyjádření Valbek, spol. s r. o.